

Kommentarer til Høringsnotat: «Effektivisering av håndhevingen på diskrimineringsområdet»

Historie

Mandatet og organiseringen av Likestillings- og diskrimineringsombudets rolle ble vedtatt av Bondevik II regjeringen. Et mindretall i Stortinget stemte i mot, men argumentene var ikke først og fremst det prinsipielle med dobbeltrollen som lovhåndhever og pådriver. Det viktigste argumentet mot sammenslåingen var at pådriverrollen kunne bli svekket.

Før dette var arbeidet delt i to instanser. Før rollene ble slått sammen lå pådriverrollen i hovedsak i Likestillingscenteret og til dels hos Likestillingsombudet. Et av argumentene for å samle rollene i ett ombud var å utnytte kompetansen bedre og spare ressurser.

Forslag om å skille pådriverrollen og håndheverrollen

Barne- og likestillingsdepartementet foreslår nå å skille pådriverrollen og håndheverrollen fordi en sammenblanding av rollene er prinsipielt uheldig. I tillegg er saksbehandlingstiden svært lang. En tydelig rolledeling vil gi bedret legitimitet og økt profesjonalitet både for pådriver- og lovhåndheverrollen. Rolledeling er viktig for å oppnå uavhengighet, troverdighet og tillit.

Likestillings- og diskrimineringsombudet har i sin høringsuttalelse til utredning av PWC påpekt at dilemmaet knyttet til å ha de to rollene samlet har vært vurdert tidligere, men da med en annen konklusjon. I forbindelse med opprettelsen av Likestillings- og diskrimineringsombudet har fordelene med å være pådriver og håndhever, blitt vurdert som viktigere enn utfordringene. Det ble argumentert for at en samling av de to rollene kan styrke begge funksjonene. Et skille av rollene kan også splitte fagmiljøet.

Som det fremgår av ovennevnte er det argumenter for og mot å opprettholde håndhever- og pådriverrollen hos Likestillings- og diskrimineringsombudet.

Soroptimist International Norgesunionen mener at det er viktig at både pådriver- og håndheverrollen har legitimitet, uavhengighet og profesjonalitet. Det er derfor sterke argumenter for å skille de to rollene. Samtidig er vi opptatt at det er meget viktig med et sterkt fagmiljø og profesjonalitet i rollene. Vi foreslår derfor at det etableres krav om at Likestillings- og diskrimineringsombudet og den nye nemden etablerer en systematisk måte å samhandle på for å dele informasjon uten at det skal gå utover uavhengigheten mellom organene.

Skjerpede kvalifikasjonskrav til nemndlederne

Vi mener det er fornuftig med skjerpede kvalifikasjonskrav til nemndlederne. Nemndledere med dommererfaring vil sikre profesjonaliseringen og gi tillit til den nye nemden.

Effektivisert saksbehandling

Forslag til saksbehandlingsreglene virker fornuftig.

Nemnda gis myndighet til å ilegge oppreisning i saker innenfor arbeidslivet og tilkjenne erstatning i enkle saksforhold

Det er viktig å styrke sanksjonsmuligheten i håndhevingsapparatet og vi er enig i forslaget om å gi nemnda kompetanse til å gi oppreisning.

Oppsummering

Soroptimistene er opptatt av at Likestillings- og diskrimineringsombudet har profesjonalitet, uavhengighet og tillit. Vi mener det kan oppnås gjennom en deling av pådriver- og håndhevingsrollen forutsatt at det etableres en systematisk kompetansedeling mellom de to enhetene.

Oslo, 27 november 2016

Kirsti Guttormsen

unionspresident